CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Arkusz zawiera informacje prawnie chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu.

MGE 2016

UZUPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

PESEL

miejsce na naklejkę

EGZAMIN MATURALNY Z GEOGRAFII
POZIOM ROZSZERZONY

DATA: **10 czerwca 2016 r.**
GODZINA ROZPOCZĘCIA: **14:00**
CZAS PRACY: **180 minut**
LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **60**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 23 strony (zadania 1–35) oraz barwny materiał źródłowy (strony I–IV). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Barwny materiał źródłowy możesz wyrwać ze środka, ale po zakończeniu pracy włóż go do arkusza egzaminacyjnego.
3. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
4. Pisz czytelnie. Używaj długopisu albo pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
5. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
6. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
7. Możesz korzystać z linijki, lupy i kalkulatora prostego.
8. Na tej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
9. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

MGE-R1_1P-163

MGE 2016

Układ graficzny
© CKE 2015

Zadania od 1. do 8. rozwiąż, korzystając z barwnej mapy szczegółowej fragmentu Pojezierza Mazurskiego (strona I barwnego materiału źródłowego).

Zadanie 1. (0–1)

Na fotografii przedstawiono Mrągowo i jego okolice.

Na podstawie: www.polska.travel

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Aby wykonać fotografię, obiektyw aparatu fotograficznego skierowano na

A. NE. B. SE. C. SW. D. NW.

Zadanie 2. (0–2)

Rezerwat torfowiskowy Gązwa (D/E2) zajmuje w terenie powierzchnię 204,8 ha.

Oblicz powierzchnię, jaką rezerwat Gązwa zajmuje na załączonej mapie. Wynik podaj w cm^2. Zapisz obliczenia.

Obliczenia:

Odpowiedź ..... cm^2

Zadanie 3. (0–1)

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Rezerwat torfowiskowy Gązwa (D/E2) położony jest

A. na obszarze, przez który przebiega dział wodny.

B. w szerokiej pradolinie.

C. w zagłębieniu bezodpływowym.

D. w dolinie rzecznej, pokrytej roślinnością łąkową.

Zadanie 4. (0–1)

Podaj dwie cechy rzeźby obszaru przedstawionego na mapie.

1. .....

2. .....

Zadanie 5. (0–2)

Uzasadnij, która z miejscowości: Młynik (C2) czy Jędrychowo (C4), jest atrakcyjniejsza pod względem walorów turystycznych. Podaj w uzasadnieniu trzy argumenty.

Miejscowość .....

1. .....

.....

2. .....

.....

3. .....

.....

Zadanie 6. (0–2)

Uzasadnij, podając trzy argumenty, że Jezioro Janowskie (D3) jest bardziej zagrożone eutrofizacją niż jezioro Sarż (D/E3).

1. .....

.....

2. .....

.....

3. .....

.....

Zadanie 7. (0–2)

Podaj trzy cechy Jeziora Gielądzkiego (B/C2/3) i Jeziora Lampackiego (B/C3/4), świadczące o ich polodowcowym pochodzeniu.

1. .....

2. .....

3. .....

Zadanie 8. (0–2)

Wymień cztery cechy środowiska geograficznego Mrągowa sprzyjające rozwojowi tej miejscowości jako ośrodka turystycznego.

1. .....

2. .....

3. .....

4. .....

Zadanie 9.

Zadanie wykonaj na podstawie rysunków, na których przedstawiono oświetlenie części półkuli północnej w wybranych dniach w następujących po sobie miesiącach (strona II barwnego materiału źródłowego).

Zadanie 9.1. (0–1)

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Na rysunkach 1, 2, 3 zaprezentowano kolejno oświetlenie wybranego obszaru w miesiącach

A. marzec → kwiecień → maj.

B. grudzień → styczeń → luty.

C. czerwiec → lipiec → sierpień.

D. wrzesień → październik → listopad.

Zadanie 9.2. (0–2)

Wyjaśnij, uwzględniając związek przyczynowo-skutkowy, dlaczego obszar pokazany na rysunkach jest nierównomiernie oświetlony w ciągu roku.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

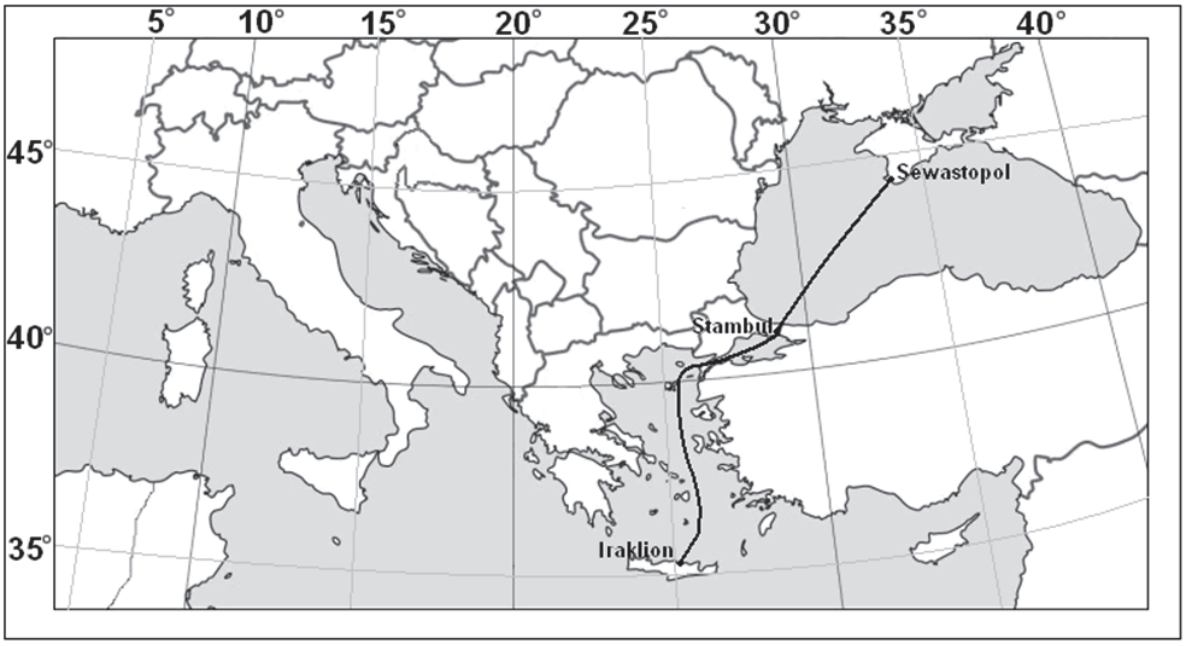
Zadanie 9.3. (0–1)

Uzupełnij zdania. Wpisz w wyznaczonych miejscach jedno z określeń podanych w nawiasach, tak aby zdania prawidłowo opisywały obserwacje prowadzone z obszaru Polski.

1. W Polsce podczas zmian oświetlenia półkuli północnej, przedstawionych na rysunkach, można obserwować coraz *(dłuższe / krótsze)* ..... noce w ciągu doby.
2. W Polsce wraz z przedstawionymi zmianami w oświetleniu Ziemi następuje zmiana miejsca wschodu Słońca na horyzoncie ze wschodu w kierunku *(północno-wschodnim / południowo-wschodnim)* ..... .
3. Podczas następujących po sobie, przedstawionych na rysunkach, zmian w oświetleniu Ziemi można obserwować w Polsce *(malejącą / rosnącą)* ..... wysokość Słońca w momencie górowania.

Zadanie 10.

Na mapie południa Europy zaznaczono trasę rejsu statku turystycznego, który wypłynął w dniu przesilenia letniego o godzinie 8.00 z Sewastopola na Krymie i popłynął w rejs do Iraklionu na Krecie.

Podział polityczny wg stanu na 31.12.2013.

Zadanie 10.1. (0–1)

Zaznacz poprawne dokończenie każdego zdania.

1. W czasie rejsu Słońce zawsze górowało po

A. południowej stronie nieba.

B. północnej stronie nieba.

2. W Sewastopolu w dniu rozpoczęcia rejsu Słońce górowało na wysokości około

A. 81°.

B. 69°.

Zadanie 10.2. (0–1)

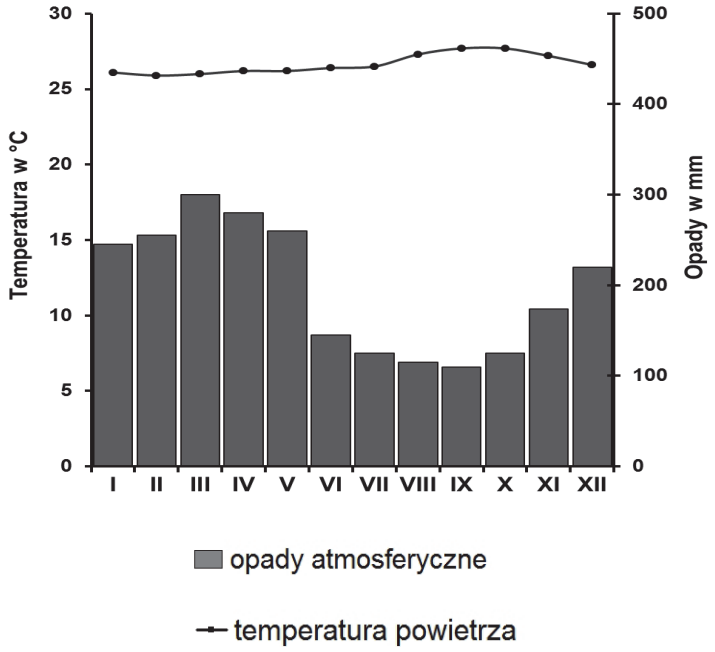
Oblicz odległość, którą pokonał statek między Sewastopolem a Stambułem. Przyjmij, że podróż trwała 38 godzin, a statek płynął ze średnią prędkością 18 węzłów (1 węzeł = 1 mila morska/1h = 1,852 km/h). Wynik podaj w km. Zapisz obliczenia.

Obliczenia

Statek przepłynął ..... km.

Zadanie 11. (0–1)

Poniżej zamieszczono klimatogram wykonany dla jednej ze stacji meteorologicznych na półkuli zachodniej.

Na podstawie: www.klimadiagramme.de

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Powyższy klimatogram został sporządzony dla

A. Nowego Orleanu (30°N, 90°W).

B. Meksyku (19°N, 99°W).

C. Santiago (34°S, 71°W).

D. Manaus (3°S, 60°W).

Zadanie 12.

Zadanie wykonaj na podstawie fotografii przedstawiającej cyklon tropikalny Katrina, który w 2005 r. wyrządził szkody w Nowym Orleanie (strona II barwnego materiału źródłowego). Strzałką zaznaczono położenie tego miasta.

Zadanie 12.1. (0–1)

Morze Karaibskie oznaczono na fotografii literą D.

Podaj nazwy geograficzne obiektów oznaczonych na mapie literami A, B, C.

A – półwysep .....

B – wyspa .....

C – Zatoka .....

Zadanie 12.2. (0–1)

Wpisz w każdym zdaniu jedno z określeń podanych w nawiasach, tak aby zdania prawidłowo opisywały zjawisko przedstawione na fotografii.

1. Ciśnienie atmosferyczne w oku cyklonu było *(niższe / wyższe)* ..... niż na jego obrzeżach.
2. Cyklon tropikalny przemieścił się na obszar przedstawiony na fotografii z kierunku *(południowo-wschodniego / północno-zachodniego)* ..... .

Zadanie 12.3. (0–1)

Podaj dwa naturalne zjawiska towarzyszące cyklonom tropikalnym, będące przyczynami katastrofalnych zniszczeń w strefie wybrzeży.

1. .....

2. .....

Zadanie 13.

Zadanie wykonaj na podstawie rysunku, na którym przedstawiono hydrogeologiczny przekrój terenu (strona III barwnego materiału źródłowego).

Zadanie 13.1. (0–1)

Zaznacz poprawną odpowiedź.

Na rysunku oznaczono numerem 1 źródło

A. warstwowe na stoku o ekspozycji południowej.

B. warstwowe na stoku o ekspozycji północnej.

C. szczelinowe na stoku o ekspozycji południowej.

D. szczelinowe na stoku o ekspozycji północnej.

Zadanie 13.2. (0–1)

Na podstawie przekroju hydrogeologicznego wykaż związek występowania wód powierzchniowych z ukształtowaniem terenu i wodami podziemnymi.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 14. (0–2)

Wpisz do tabeli obok każdego z opisów nazwę skały oraz nazwę regionu Polski, w którym dana skała powszechnie występuje. Dobierz nazwy skał i regionów z podanych poniżej.

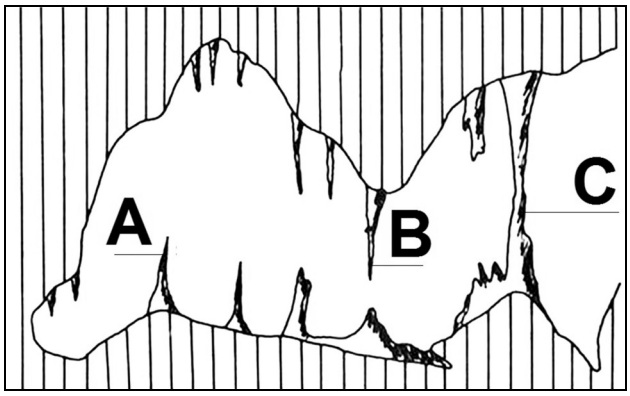
Skały: granit less bazalt wapień

Regiony: Tatry Zachodnie Tatry Wysokie Wyżyna Sandomierska Bieszczady

Opis	Skała	Region Polski
Jest to skała okruchowa eoliczna o barwie żółtokremowej, z przewagą frakcji pyłowej, charaktertyzująca się słabą spójnością.		
Jest to skała osadowa, która burzliwie reaguje z kwasem solnym. Podczas reakcji wydziela się CO_2. Zazwyczaj charakteryzuje się białą barwą.		
Jest to jasna, kwaśna skała magmowa, zbudowana z trzech minerałów – kwarcu, miki oraz skalenia. W umiarkowanej strefie klimatycznej wykazuje dużą odporność na wietrzenie.		

Zadanie 15. (0–1)

Na rysunku przedstawiono jaskinię oraz trzy występujące w niej formy krasowe (A–C).

Na podstawie: procesylitosfery.worldpress.com

Poniżej zapisano dwa równania reakcji chemicznych, przyczyniających się do powstawania zjawisk krasowych.

1. $CaCO_3 + H_2O + CO_2 \rightarrow Ca(HCO_3)_2$
2. $Ca(HCO_3)_2 \rightarrow CaCO_3 + H_2O + CO_2$

Uzupełnij zdanie.

Stalagmit, który został oznaczony na rysunku literą ....., powstał jako skutek przebiegu reakcji chemicznej oznaczonej numerem ..... .

Zadanie 16. (0–2)

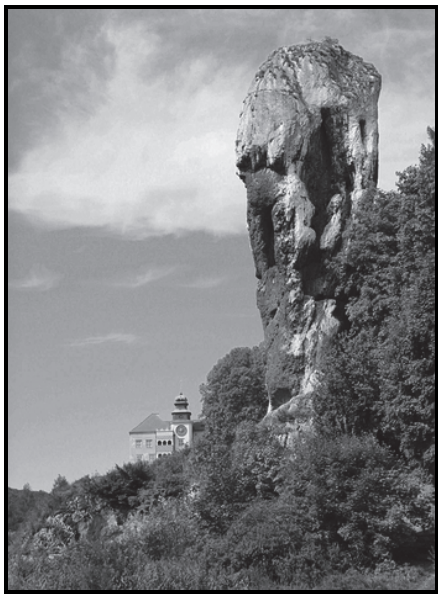
Na fotografiach przedstawiono wybrane formy krasu powierzchniowego i podziemnego.

Jaskinia krasowa

Wąwóz krasowy

Ostaniec krasowy

Zapadliskowy lej krasowy

Na podstawie: www.podroze.onet.pl; www.gis.gov.pl; www.losyZiemi.pl

Na podstawie fotografii i własnej wiedzy podaj przykład utrudnienia i przykład korzyści dla działalności gospodarczej na obszarach z rzeźbą krasową.

Utrudnienie:

.....

.....

.....

Korzyść:

.....

.....

.....

Zadanie 17. (0–2)

Zadanie wykonaj na podstawie fotografii (strona III barwnego materiału źródłowego), na których przedstawiono krajobrazy charakterystyczne dla trzech miejsc położonych w parkach narodowych, wybranych spośród zaznaczonych na poniższej mapie.

Na podstawie: *Atlas geograficzny. Świat, Polska*, Warszawa 2004.

Uzupełnij tabelę. Wpisz w każdym wierszu numer, którym na mapie oznaczono miejsce przedstawione na fotografii, oraz nazwę parku narodowego, na terenie którego to miejsce się znajduje.

Fotografia	Położenie miejsca (wpisz numer z mapy)	Nazwa parku narodowego
A		
B		
C		

Zadanie 18. (0–1)

Większość obszaru Polski jest pokryta osadami polodowcowymi.

Podaj dwa przykłady gospodarczego wykorzystania surowców skalnych pochodzących z akumulacji lodowcowej lub wodnolodowcowej.

1. .....

.....

2. .....

.....

Zadanie 19. (0–1)

W tej strefie roślinnej świata lasy cechują się brakiem sezonowej rytmiki w życiu roślin, bogactwem gatunkowym drzew, wielowarstwowym układem drzewostanu oraz obfitością lian i epifitów. Drzewa mają wysokie pnie, pospolite jest zjawisko kauliflorii. Wnętrze lasu jest bardzo cieniste, wskutek czego słabo wykształcają się warstwy krzewów i runa.

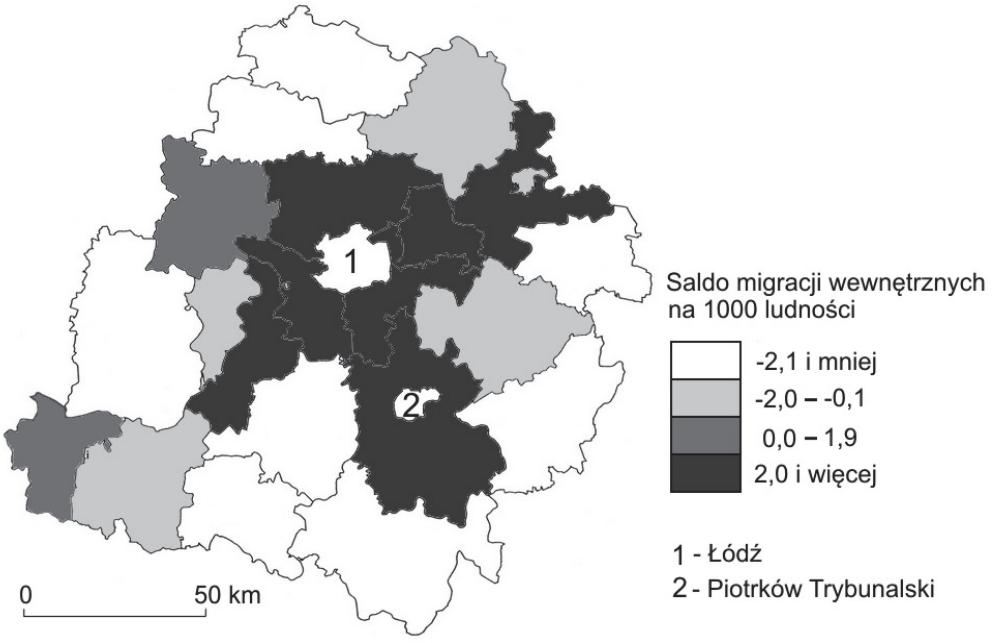
Wskaż poprawne uzupełnienie i dokończenie zdania. Zaznacz literę A, B lub C oraz numer 1. lub 2.

Opisana strefa roślinna wykształciła się na

A	czarnoziemach i glebach kasztanowych,	które charakteryzują się	1.	poziomem próchnicznym o znacznej miąższości.
B	czerwonych i czerwonożółtych glebach ferralitowych,		2.	niewielką zawartością próchnicy.
C	glebach brunatnych i płowych,			

Zadanie 20. (0–1)

Na mapie przedstawiono zróżnicowanie salda migracji według powiatów w województwie łódzkim w 2010 r. Numerami 1 i 2 zaznaczono obszary powiatów grodzkich, w których znajdują się największe miasta tego województwa.

Na podstawie: *Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie łódzkim w 2010 r.*, Łódź 2011.

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Na różną wielkość salda migracji w powiatach oznaczonych na mapie numerami 1 i 2, a także w powiatach, które bezpośrednio z nimi sąsiadują, wpłynęła

A. suburbanizacja.

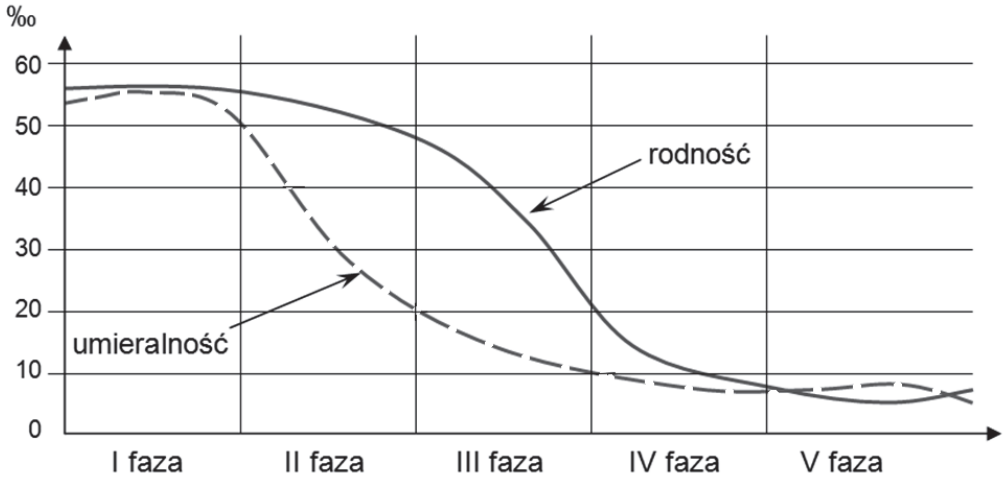
B. urbanizacja pozorna.

C. rewitalizacja powiatów ziemskich.

D. reindustrializacja powiatów grodzkich.

Zadanie 21.

Na wykresie przedstawiono wartości współczynnika rodności i umieralności w poszczególnych fazach rozwoju demograficznego.

Na podstawie: Z. Holzer, *Demografia*, Warszawa 2006.

Zadanie 21.1. (0–1)

Uzupełnij zdanie. Wpisz w wyznaczonym miejscu jedno z określeń podanych w nawiasie, tak aby zdanie prawidłowo opisywało poziom przyrostu naturalnego w pierwszej fazie rozwoju demograficznego. Podaj dwie przyczyny poziomu współczynnika zgonów w tej fazie.

I faza rozwoju demograficznego charakteryzuje się *(niską / wysoką)* ..... wartością współczynnika przyrostu naturalnego.

Przyczyny kształtujące poziom współczynnika zgonów w I fazie rozwoju demograficznego:

1. .....

.....

2. .....

.....

Zadanie 21.2. (0–1)

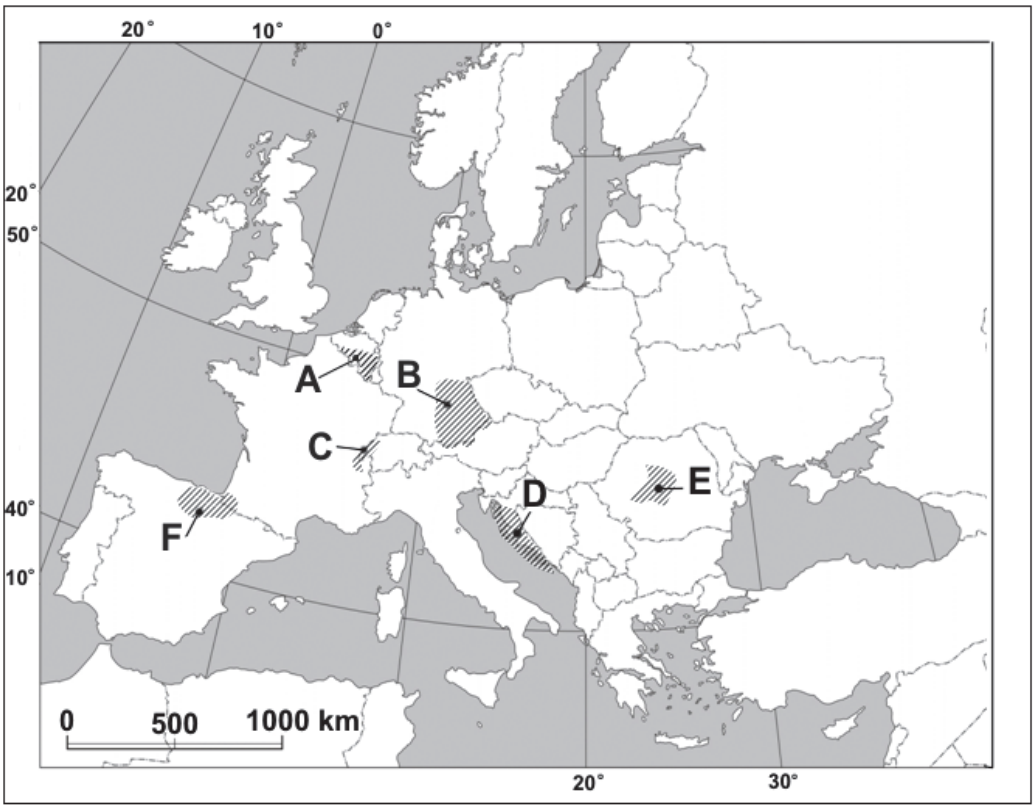
Uzupełnij tabelę. Podanym w tabeli etapom rozwoju demograficznego przyporządkuj:
– numer jednej fazy lub numery dwóch faz, na które ten etap przypada,
– jedno państwo, wybrane z podanych poniżej, które obecnie znajduje się na tym etapie rozwoju demograficznego.

Etiopia Francja Ukraina Stany Zjednoczone

Etap rozwoju demograficznego	Faza/fazy	Państwo
eksplozji demograficznej	 i	
recesji demograficznej	.....	

Zadanie 22. (0–2)

Na mapie przedstawiono fragment Europy z zaznaczonymi wybranymi regionami.

Na podstawie: *Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych*, Warszawa 2013.

W tabeli przedstawiono informacje społeczno-polityczne odnoszące się do trzech regionów spośród zaznaczonych na mapie.

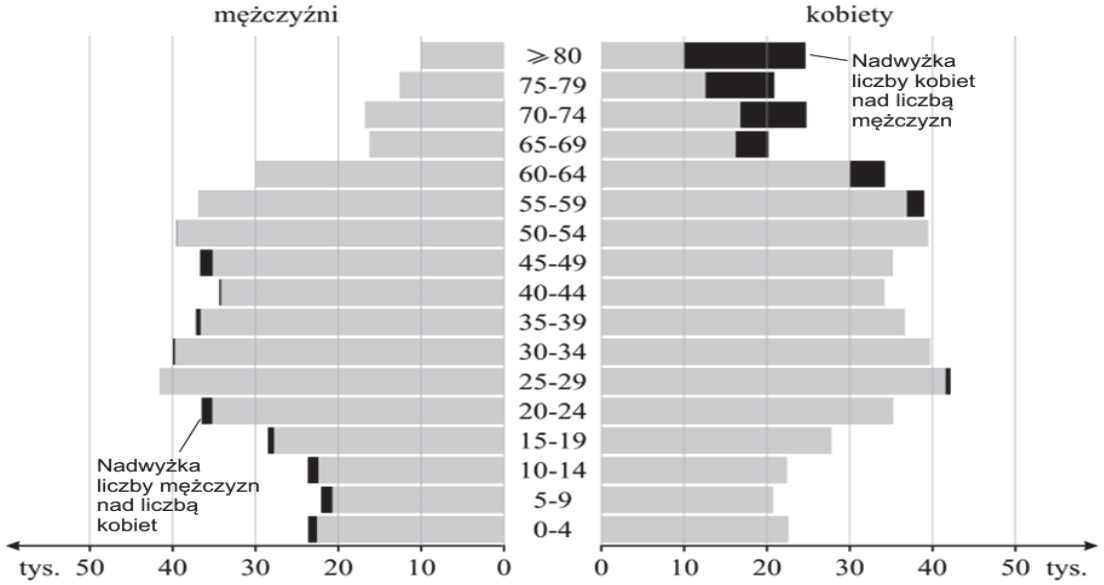
Uzupełnij tabelę – wpisz nazwy właściwych regionów, których dotyczą informacje podane w tabeli. Wpisz również litery, którymi na mapie oznaczono położenie tych regionów.

Baskonia Bawaria Dalmacja Jura Transylwania Walonia

Opis cech demograficznych	Nazwa regionu	Położenie regionu (oznaczenie literowe na mapie)
Ludność mówi językiem z grupy germańskich i w większości wyznaje katolicyzm, choć w całym państwie licznie występują również wyznawcy protestantyzmu.		
Ludność w tym regionie leżącym na pograniczu dwóch państw mówi językiem, który nie należy do grupy języków indoeuropejskich. Od wielu lat mieszkańcy regionu dążą do poszerzenia zakresu posiadanej autonomii, a nawet ogłoszenia niepodległości.		
Ludność, która jest jedną z dwóch głównych grup etnicznych w tym państwie, posługuje się językiem francuskim. Drugą grupą etniczną w tym państwie są Flamandowie.		

Zadanie 23. (0–1)

Poniżej przedstawiono strukturę wieku i płci ludności województwa opolskiego w 2011 roku.

Na podstawie: www.opole.stat.gov.pl

Podaj jedno podobieństwo oraz jedną różnicę odnoszące się do cech demograficznych w grupie ludności w wieku 25–29 oraz 55–59 lat.

Podobieństwo .....

.....

Różnica .....

.....

Zadanie 24. (0–1)

W tabeli przedstawiono liczbę i strukturę gospodarstw ekologicznych według wielkości gospodarstw w Polsce w 2009 roku.

Wielkość gospodarstw	Liczba gospodarstw ekologicznych	Udział w strukturze gospodarstw ekologicznych [%]
do 5 ha	5 739	33,6
5–10 ha	3 794	22,2
10–20 ha	3 301	19,3
20–50 ha	2 404	14,1
50–100 ha	1 226	7,2
powyżej 100 ha	627	3,6
razem	17 091	100,0

Na podstawie: www.egospodarka.pl

Wyjaśnij, z czego wynika udział najmniejszych gospodarstw w strukturze gospodarstw ekologicznych.

.....

.....

.....

Zadanie 25. (0–1)

Gospodarstwa ekologiczne w Polsce powstały głównie w tych regionach, w których przeciętna powierzchnia gospodarstw rolnych na tle kraju jest niewielka.

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

W Polsce najwięcej ekologicznych gospodarstw rolnych powstało w województwach

A. pomorskim i warmińsko-mazurskim.

B. dolnośląskim i podlaskim.

C. zachodniopomorskim i lubuskim.

D. małopolskim i podkarpackim.

Zadanie 26. (0–1)

W tabeli przedstawiono dane dotyczące struktury wielkościowej gospodarstw rolnych w Polsce w latach 2002 i 2010.

Rok	Liczba gospodarstw rolnych					Powierzchnia użytków rolnych (tys. ha)
	ogółem	według grup obszarowych (ha)				
		1–10	10–20	20–30	>30	
2002	w tysiącach					16 503
	1956	1574	266	64	52	
	w odsetkach ogółu gospodarstw					
	100	80,4	13,6	3,3	2,6	
2010	w tysiącach					15 005
	1583	1242	221	60	60	
	w odsetkach ogółu gospodarstw					
	100	78,4	13,9	3,8	3,8	

Na podstawie: W. Michna, *Aktualizacja prognoz w zakresie struktury i liczby gospodarstw rolnych oraz pogłowia zwierząt gospodarskich w Polsce w perspektywie 2020 r. w świetle wstępnych wyników spisu rolnego 2010 r.* Warszawa 2011.

Sformułuj wniosek dotyczący zmiany liczby gospodarstw, która nastąpiła w latach 2002–2010, według grup obszarowych w Polsce.

.....

.....

Zadanie 27. (0–1)

W Morzu Bałtyckim poławiane są głównie szproty, śledzie i dorsze. Ten ostatni gatunek znajduje się w stanie przełowienia. Wdrażany jest wieloletni plan odtworzenia populacji dorsza w celu przywrócenia równowagi tego gatunku w środowisku morskim Bałtyku.

Na podstawie: „Rybołówstwo w Europie", Nr 29, 2006.

Wymień dwa skutki społeczno-gospodarcze wynikające z przełowienia dorsza w Morzu Bałtyckim, które w największym stopniu mogą być odczuwane przez państwa nadbrzeżne Bałtyku.

1. .....

.....

2. .....

.....

Zadanie 28.

Zadanie wykonaj na podstawie mapy, na której przedstawiono okolice jeziora Czad (strona IV barwnego materiału źródłowego).

Zadanie 28.1. (0–1)

Jezioro Czad było do niedawna trzecim co do wielkości jeziorem Afryki i najważniejszym zbiornikiem wody w Sahelu. Od zasobów wody jeziora zależne jest życie milionów ludzi. Tymczasem powierzchnia jeziora zmniejszyła się w ostatnich dziesięcioleciach o mniej więcej 90%.

Podaj dwa czynniki, które wpływają na zmiany powierzchni jeziora. Wykaż wpływ każdego z nich na zachodzące zmiany.

1. .....

.....

2. .....

.....

Zadanie 28.2. (0–1)

Oceń, czy poniższe informacje są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli informacja jest prawdziwa, albo F – jeśli jest fałszywa.

1.	Na północ od jeziora znajdują się akumulacyjne formy eoliczne.	**P**	**F**
2.	Jezioro Czad położone jest w strefie wschodnioafrykańskich rowów tektonicznych.	**P**	**F**
3.	Powierzchnia jeziora się zwiększa, gdy na półkuli południowej panuje astronomiczna zima.	**P**	**F**

Zadanie 28.3. (0–1)

Wymień przykłady trzech społeczno-gospodarczych konsekwencji, które mogą nastąpić w wyniku dalszego zanikania jeziora Czad.

1. .....

.....

2. .....

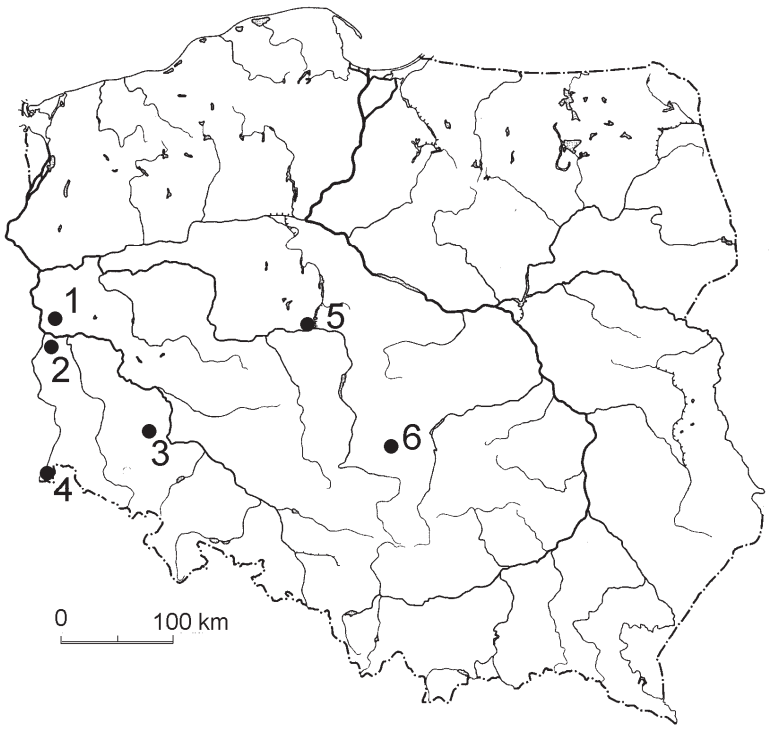
.....

3. .....

.....

Zadanie 29. (0–2)

Na mapie przedstawiono lokalizację działających oraz planowanych elektrowni bazujących na węglu brunatnym.

Na podstawie: *Atlas geograficzny. Świat, Polska*, Warszawa 2004.

Uzupełnij tabelę. Wpisz – w odpowiednie komórki – litery oznaczające nazwy elektrowni wybranych z podanych poniżej oraz numery, którymi na mapie oznaczono ich lokalizację.

Nazwy elektrowni:
A. Bełchatów
B. Bogatynia (Turów)
C. Legnica
D. Konin

Opis elektrowni	Nazwa elektrowni (wpisz literę)	Lokalizacja (wpisz numer z mapy)
Elektrownia o największej mocy produkcyjnej w Polsce (ponad 4500 MW).		
Lokalizacja elektrowni jest planowana w zagłębiu miedziowym, co może sprzyjać rozwojowi hutnictwa miedzi.		
Elektrownia, w pobliżu której zbudowano hutę aluminium – zakład przemysłowy o dużym zapotrzebowaniu na energię elektryczną.		

Zadanie 30. (0–2)

Zadanie wykonaj na podstawie wykresu przedstawiającego udział wybranych państw w globalnej mocy zainstalowanej w elektrowniach jądrowych w roku 2013 (strona IV barwnego materiału źródłowego).

Podaj spośród państw wymienionych na wykresie:

- **nazwy trzech państw, w których o rozwoju energetyki jądrowej decyduje wysoki poziom rozwoju gospodarczego i brak własnych dużych zasobów surowców energetycznych**

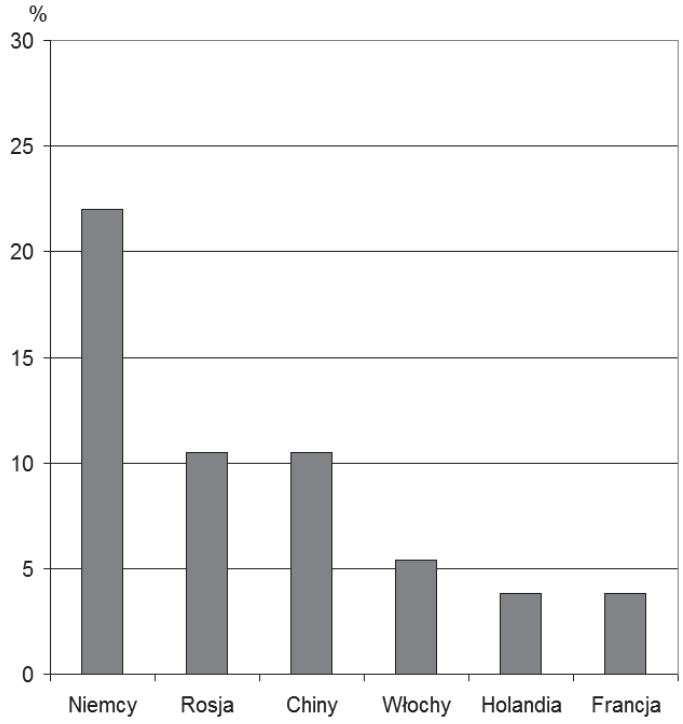
....., ..., ...,

- **nazwę państwa, w którym rozwój energetyki jądrowej, pomimo posiadanych dużych zasobów złóż węgli, wynika z dynamicznego rozwoju tradycyjnego przemysłu.**

.....

Zadanie 31. (0–1)

Na wykresie przedstawiono udział w 2013 r. głównych partnerów handlowych Polski w imporcie.

Na podstawie: *Mały Rocznik Statystyczny Polski 2014*, Warszawa 2014.

Wyjaśnij, czym jest spowodowany wysoki udział Niemiec i Chin w imporcie Polski.

Niemcy .....

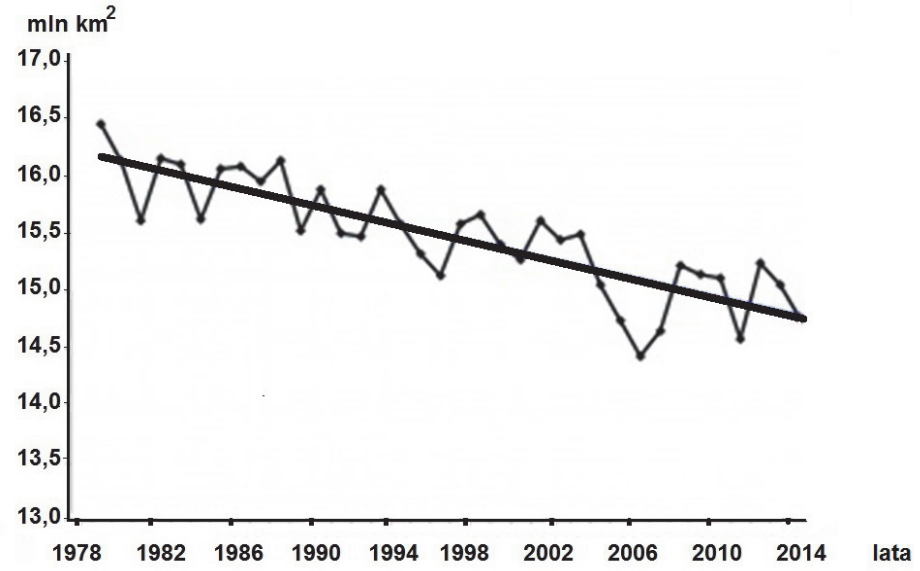
.....

Chiny .....

.....

Zadanie 32.

Na wykresie przedstawiono zmiany powierzchni arktycznego lodu stałego (w mln km^2) w marcu w latach 1979–2014. Linia prosta wyznacza trend zmian powierzchni lodu morskiego Arktyki, zaznaczający się w tym okresie.

Na podstawie: www.nsidc.org

Zadanie 32.1. (0–1)

Na podstawie wykresu i własnej wiedzy oceń, czy poniższe informacje są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli informacja jest prawdziwa, albo F – jeśli jest fałszywa.

1.	Trend zmian zasięgu lodu morskiego Arktyki związany jest z malejącą koncentracją CO_2 i CH_4 w atmosferze ziemskiej.	**P**	**F**
2.	W latach 1978–2014 wartość albedo Oceanu Arktycznego ulegała systematycznemu zmniejszaniu.	**P**	**F**
3.	Poziom oceanu światowego na skutek zmian zasięgu lodu morskiego Arktyki ulega systematycznemu obniżaniu się.	**P**	**F**

Zadanie 32.2. (0–1)

Podaj dwa przykłady gospodarczych skutków, które mogą wynikać z przedstawionego trendu zmian zasięgu lodu morskiego Arktyki.

1. .....

.....

2. .....

.....

Zadanie 33. (0–2)

Na mapie zaznaczono wybrane państwa afrykańskie.

Na podstawie: www.isaaa.org, www.eduplace.com.

W tabeli zamieszczono wybrane informacje dotyczące państw zaznaczonych na mapie.

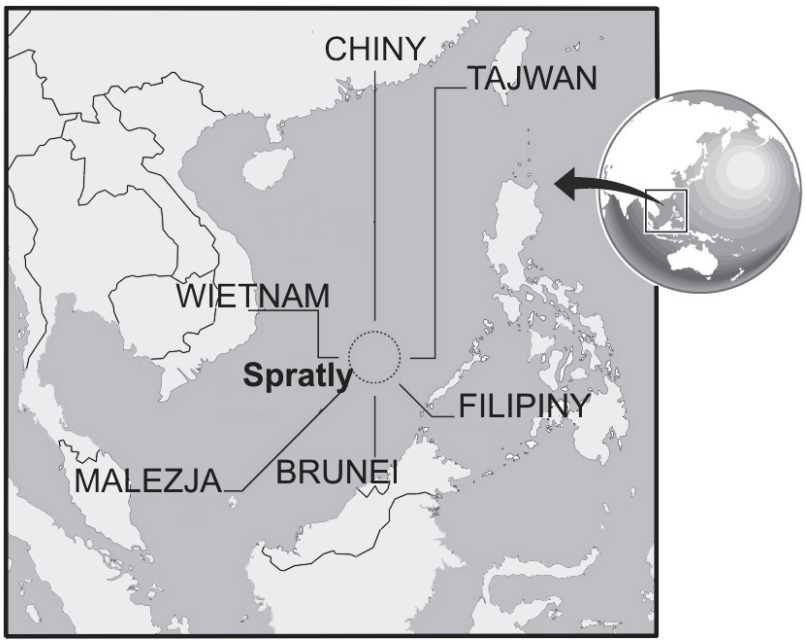
Uzupełnij tabelę – wpisz w odpowiednim wierszu nazwę każdego państwa.

Nazwa państwa	Liczba ludności (mln)	PKB (mld USD)	Struktura PKB (%)		
			rolnictwo	przemysł	usługi
Burkina Faso	17,8	24,6	34	24	42
	34,8	85,4	28	31	41
	48,6	576,1	3	28	69
	85,3	534,1	14	37	49

Na podstawie: www.cia.gov

Zadanie 34. (0–2)

Na rysunku przedstawiono położenie archipelagu Spratly, będącego przedmiotem sporu międzynarodowego.

Na podstawie: www.dinamicaglobal.wordpress.com

W poniższym tekście opisano archipelag Spratly.

Spór toczy się o Spratly, koralowe wyspy na Morzu Południowochińskim. Spratly składa się z kilkuset raf, atoli i skałek. Ich łączna powierzchnia wynosi mniej niż 4 km^2, a rozrzucone są na obszarze większym niż Polska. Same w sobie te bardzo małe wyspy nie mają żadnego znaczenia, ale rywalizacja o nie trwa pomiędzy Chinami, Tajwanem, Wietnamem, Malezją, Filipinami i Brunei.

Na podstawie: www.wiz.pl

Podaj trzy przykłady potencjalnych korzyści gospodarczych z posiadania archipelagu wysp na Morzu Południowochińskim, takiego jak Spratly, które mogą odnosić państwa uczestniczące w sporze o ten archipelag.

1. .....

.....

2. .....

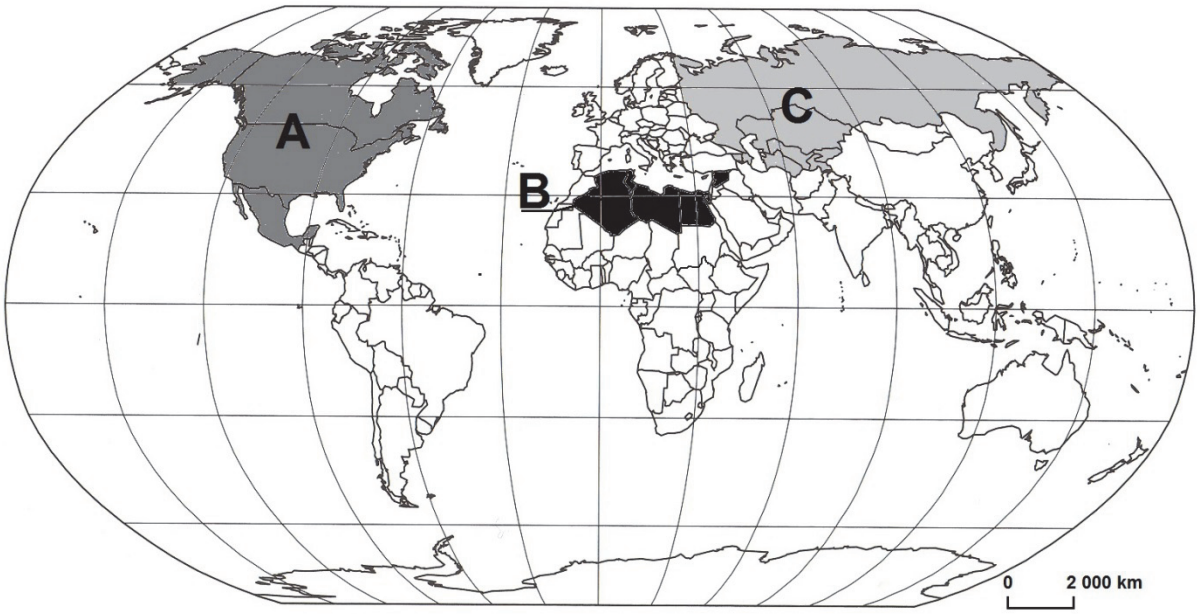
.....

3. .....

.....

Zadanie 35. (0–2)

Na mapie literami A, B, C i odcieniami szarości oznaczono wybrane grupy państw.

Na podstawie: *Ilustrowany atlas świata*, Warszawa 2013.

Przyporządkuj do każdej z grup państw (A–C) zaznaczonych na mapie po jednej właściwej informacji (1–4), odnoszącej się do wszystkich państw wchodzących w skład danej grupy.

1. Na obszarze tych państw od 2010 r. wystąpiły protesty społeczne i konflikty zbrojne spowodowane m.in. niezadowoleniem obywateli z rządów autokratycznych reżimów.
2. Państwa należą do Wspólnoty Niepodległych Państw, utworzonej w celu współpracy politycznej i gospodarczej.
3. Państwa są członkami organizacji kontrolującej światowe wydobycie ropy naftowej i poziom cen tego surowca na rynkach światowych.
4. Państwa należą do organizacji gospodarczej NAFTA zapewniającej wolny handel między państwami członkowskimi.

Grupa państw na mapie	Informacja (wpisz numer)
A	
B	
C	

BRUDNOPIS *(nie podlega ocenie)*